

Te same naruszenia - inne kary. Różna odpowiedzialność przewoźnika w krajach UE

Jakub Ordon

Prowadząc działalność w zakresie transportu międzynarodowego, każdy przewoźnik liczy się z ewentualnością wystąpienia kar związanych np. z błędnymi działaniami kierowców w zakresie przestrzegania rozporządzenia (WE) nr 561/2006 lub rozporządzenia (EWG) nr 3821/85. Wiedza dotycząca odpowiedzialności przedsiębiorcy w poszczególnych krajach Wspólnoty pomoże zaoszczędzić mnóstwo pieniędzy, a nawet dać przewagę konkurencyjną. Niestety próba opracowania jednolitego schematu odpowiedzialności przewoźnika na terenie całej Unii jest w chwili obecnej niemożliwa. Istnieją cztery zasady, które obowiązują na terenie wszystkich krajów Wspólnoty, według których każda kara winna być skuteczna, proporcjonalna, odstrasżająca i niedyskryminująca. Wszystkie państwa członkowskie przewidują kary pieniężne za naruszenie przepisów, lecz kształtują je w sposób odmienny. Maksymalna wysokość grzywny różni się znacznie w zależności od państwa członkowskiego. Jej rozpiętość może wahać się od 58,23 EUR (na Malcie), przez 5 000 EUR w Austrii, Niemczech czy Irlandii,

do nawet 30 000 EUR (we Francji). Oznacza to, że za to samo naruszenie przepisów przedsiębiorca może być karany w różnej wysokości.

Analizując systemy kar obowiązujące na terenie Wspólnoty, można podzielić kraje na dwie grupy. Pierwsza grupa krajów stosuje kary bez różnicowania, natomiast druga grupa dąży do precyzyjnego skatalogowania rodzaju naruszeń wraz z przypisaniem konkretnych kwot kar. Na terenie niektórych państw członkowskich określona została wyłącznie maksymalna, a czasem tylko minimalna (lub tzw. widełki od-do) wysokość kar nakładanych za wszelkie naruszenia przepisów. Takiego systemu karania należy spodziewać się na terenie np. Austrii, Irlandii, Luksemburga, Czech, Anglii. W innych państwach można zetknąć się z systemem sklasyfikowanych naruszeń, wobec których stosuje się różne kary, natomiast przyjmują one formę zbliżoną do istniejącej w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym (załączniki nr 1, 2, 3). Oczywiście taryfikatory poszczególnych krajów mogą zawierać odmienne wysokości kar, np. za przekroczenie dziennego czasu prowadzenia pojazdu o ponad dwie godziny w Hiszpanii może być nałożona kara w wysokości do 4 600 EUR, podczas gdy w Grecji maksymalna wysokość grzywny wynosi 400 EUR. Obok różnic kwotowych występują różnice w sposobie naliczania wysokości kar: i tak na terenie Estonii, Francji czy Słowacji istnieją dwa przedziały przekroczeń czasowych, podobnie jak w Polsce, np. 100 zł kary za przekroczenie maksymalnego dziennego czasu prowadzenia pojazdu o czas powyżej 15 minut do jednej godziny. Kolejny przedział o wartości 200 zł - za każdą

następną rozpoczętą godzinę. Z kolei na terenie Węgier spotkać można aż pięć przedziałów przekroczenia dziennego czasu prowadzenia pojazdu, co ciekawsze liczonych jako procentowy udział, tj. o 5%, o 5-10%, o 10-15%, o 15-20%, albo o więcej niż 20%. Zupełnie odmienny sposób karania przewidziano na terenie Belgii, zgodnie z którym za np. przekroczenie dziennego czasu prowadzenia pojazdu kara ustalana jest w oparciu o wymiar najdłuższego okresu odpoczynku (występującego w okresie dziennego czasu prowadzenia pojazdu). W świetle tego przekroczenie ww. normy i jednocześnie skrócenie odpoczynku o cztery godziny karane jest kwotą 450 EUR, a jeśli skrócono odpoczynek o trzy godziny, to kara wynosi 310 EUR. Ponad finansowe straty wynikające z kar pieniężnych, rozporządzenie (WE) nr 561/2006 wskazuje jednoznacznie, że jednym ze środków stosowanych w przypadku istnienia poważnych naruszeń przepisów jest zablokowanie pojazdu. Ma to na celu głównie zmuszenie kierowcy oraz przedsiębiorcy do przestrzegania odpoczynków dobowych kierowców. Kraje, które stosują unieruchomienia pojazdów to: Bułgaria, Cypr, Dania, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Niemcy, Polska, Czechy, Rumunia, Szwecja, Włochy oraz Anglia. W szczególnych okolicznościach lub w przypadkach ponownego lub powtarzającego się naruszenia przepisów, państwa mogą stosować karę pozbawienia wolności za naruszenia przepisów, taki środek represji stosuje się na terenie: Austrii, Cypru, Danii, Francji, Irlandii, Luksemburga oraz Anglii.

Autor jest regionalnym ekspertem Ogólnopolskiego Centrum Rozliczania Kierowców ■